

NY PRAKSIS OM KOMMUNAL STØTTE OG LOKALITETSPRINCIPPET

Ankestyrelsen har afgivet en ny udtalelse om en kommunes støtte til en forening, der ud over at varetage lokale opgaver også skulle varetage opgaver med nationalt og globalt sigte. Udtalelsen indeholder relevante fortolkningsbidrag om samspillet mellem lokalitetsprincippet og de lovlige kommunale interesser i at yde en given støtte.

Ankestyrelsen har 9. september 2020 afgivet en udtalelse, der fastsætter nye, bredere rammer for, at kommuner kan give støtte til private aktører, der – ud over at agere lokalt – også varetager opgaver med nationalt og globalt sigte.

Der var i sagen tale om, at Københavns Kommune ville yde ikke-øremærket støtte i form af lokaler til en forening, der ville etablere et såkaldt madhus i København. Foreningen arbejder for at udbrede viden om kvalitet af mad, bæredygtigt forbrug og produktion af fødevarer. Foreningens sigte er både lokalt, nationalt og internationalt.

Kommunen ville stille lokaler til rådighed for foreningen ud fra et ønske om at styrke København som en sund, grøn og vital madby samt et ønske om at ændre borgernes adfærd og understøtte en bæredygtig madkultur. Spørgsmålet var imidlertid, om en sådan ikke-øremærket støtte ville stride imod lokalitetsprincippet i de ulovfæstede retsgrund-sætninger om kommunalfuldmagten. Tvivlen skyldes, at der også var et nationalt og internationalt sigte for foreningens virke.

Ankestyrelsen fandt, at støtten ikke ville være i strid med lokalitetsprincippet. Ankestyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at støtten skulle medvirke til at fremme en række lovlige kommunale

interesser i form af turisme og branding af Københavns Kommune som international madby med fokus på bæredygtighed. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at København i sin egenskab af hovedstad har videre rammer for sine aktiviteter end andre kommuner i forhold til jagttagelse af lokalitetsprincippet.

Sidstnævnte er måske begrundelsen for, at resultatet i Københavner-sagen er det modsatte af, hvad Ankestyrelsen kom frem til i sagen om Hørsholm Kommunes indkøb af carbon-offset (Ankestyrelsens udtalelse af 6. marts 2020).

I sagen om Hørsholm Kommune udtalte Ankestyrelsen nemlig, at det ville være i strid med lokalitetsprincippet, hvis kommunen indgik en partnerskabsaftale, der havde til formål at gøre Hørsholm Kommune CO2-neutral fra 2020, fx ved energieffektivisering, omstilling til vedvarende energikilder, carbon-offset ved at plante træer i kommunen og køb af carbon-offset. Ankestyrelsen lagde i Hørsholm-udtalelsen afgørende vægt på, at kommunens køb af carbon-offset, fx ved skovbeplantning i udlandet, ikke ville nedbringe CO2-udledningen i kommunen, men derimod et andet sted i verden. Så selvom der også var en række lovlige kommunale interesser i denne sag, var det altså ikke tilstrækkeligt til at tilsidesætte lokalitetsprincippet.

Ankestyrelsens nye udtalelse fra september 2020 giver dermed et bredere rum for, at i hvert fald Københavns Kommune som hovedstads-kommune kan yde støtte, herunder til klimatiltag og til opgaver med nationalt og internationalt sigte – men der er fortsat grænser. Udtalelsen ligger i øvrigt fint i tråd med Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse fra 2013 om Fair Trade, som der også henvises til i udtalelsen. I lyset af netop Fair Trade-sagen vil den nye udtalelse – afhængigt af karakteren af den kommunale interesse og måden, hvorpå den varetages – nok også kunne bruges som løftestang i andre sager ■

Rikke Søgaard Berth
Partner, advokat
rsb@horten.dk

Malene Graff
Specialistadvokat
mgr@horten.dk